

Brussel, 7 juni 2024
(OR. en)

10676/24

SOC 422	JEUN 125
EMPL 243	STATIS 74
EDUC 199	ELARG 76
SAN 318	COMPET 618
ECOFIN 641	MI 575
GENDER 110	MAP 23
ANTIDISCRIM 94	DIGIT 153
FREMP 285	ENV 584
MIGR 260	IND 298

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Verklaring van Terhulpen over de toekomst van de Europese pijler van sociale rechten - <i>Bekrachtiging</i>

Hierbij gaat voor de delegaties de in hoofde genoemde verklaring met het oog op de bekrachtiging ervan door de Raad (Epsco) op 20 juni 2024.

Verklaring van Terhulpen over de toekomst van de Europese pijler van sociale rechten

Terhulpen, België

16 april 2024

Verklaring van Terhulpen over de toekomst van de Europese pijler van sociale rechten^{*}

Preambule

Pal voor het Europees sociaal model

1. Wij onderstrepen het belang van de unieke sociale markteconomie van Europa, een combinatie van hoge productiviteit, grote concurrentiekracht, veel innovatie en een aantrekkelijk investeringsklimaat, dit alles geschraagd door een dynamische eengemaakte markt die gericht is op volledige werkgelegenheid, sociale vooruitgang en verregaande bescherming. Het belang van een aantal van deze kernelementen wordt ook onderstreept in artikel 3 VEU en in artikel 151 VWEU. Wij blijven vastberaden werken aan een sociaal Europa, ten behoeve van sociale en economische vooruitgang met gelijke kansen voor iedereen, hoogwaardige banen en billijke arbeidsvoorwaarden, waarbij armoede en ongelijkheid worden teruggedrongen en een rechtvaardige en eerlijke transitie naar klimaatneutraliteit bevorderd, waarbij we voortbouwen op het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, het Europees Sociaal Handvest van de Raad van Europa en de eeuwfeestverklaring van de Internationale Arbeidsorganisatie over de toekomst van werk.

Verzorgingsstaten in de EU: tegenslagen veerkrachtig te lijf

2. De afgelopen jaren werd de Europese Unie geconfronteerd met een ongeken- de reeks crises, zoals de COVID-19-pandemie, de snel groeiende klimaatcrisis en de aantasting van het milieu, de gevolgen van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, de veranderingen in de geopolitieke context, de toenemende mondiale concurrentie en de daarmee gepaard gaande uitholling van de industriële basis van de EU, alsmede de sterke stijging van de inflatie en de daaruit voortvloeiende crisis in verband met de kosten van levensonderhoud. Goed functionerende arbeidsmarkten, veerkrachtige bedrijven, een aantrekkelijk

^{*} Deze verklaring is ook een bijdrage aan de strategische agenda 2024-2029 van de Raad, en voegt ook context toe aan en moet worden gezien in samenhang met de bespreking over een nieuwe deal voor het Europees concurrentievermogen.

investeringsklimaat, robuuste gezondheidszorgstelsels, inclusieve socialezekerheidsstelsels en toegang tot betaalbare en hoogwaardige diensten van algemeen belang waren cruciaal voor het verzachten van de gevolgen van deze crises, doordat zij miljoenen mensen, bedrijven en banen beschermden en de veerkracht van onze economie versterkten, waardoor een snel herstel mogelijk was.

Het kompas: de Europese pijler van sociale rechten

3. Sinds de afkondiging van de Europese pijler van sociale rechten door het Europees Parlement, de Raad van de EU en de Europese Commissie in 2017 fungeert deze als kompas voor de aanpak van gemeenschappelijke uitdagingen op het gebied van werkgelegenheid, vaardigheden en sociale vraagstukken, en voor de bevordering van opwaartse convergentie in de arbeids- en levensomstandigheden in de Unie. Op het niveau van de Unie houdt de Europese pijler van sociale rechten geen uitbreiding van de bevoegdheden en taken krachtens de Verdragen in. Aan de pijler moet binnen de grenzen van die bevoegdheden invulling worden gegeven. Zoals de EU-leiders in 2021 in de Verklaring van Porto bevestigden, is de uitvoering van de pijler op het niveau van de Unie en de lidstaten een gezamenlijke politieke verbintenis en verantwoordelijkheid, met inachtneming van hun respectieve bevoegdheden en de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid. Bij de uitvoering van de twintig beginselen van de pijler moet terdege rekening worden gehouden met de verschillende sociaal-economische contexten, de diversiteit van de nationale stelsels en de rol en autonomie van de sociale partners.

Voorrang voor de Europese pijler van sociale rechten

4. Wij onderstrepen dat vooruitgang met de uitvoering van de pijler op het passende niveau een belangrijke prioriteit voor de Europese Unie, de lidstaten en de kandidaat-landen moet blijven. Het is van het grootste belang dat de in 2021 gestelde EU-kerndoelen voor werkgelegenheid, scholing en armoedebestrijding uiterlijk in 2030 zijn verwezenlijkt. De pijler wijst ons de weg door de megatrends van deze tijd en stuurt het beleid ter zake. Te midden van de digitale en de groene transitie bevordert de pijler het behoud van de rechten van werknemers, gendergelijkheid, billijke mogelijkheden voor scholing, omscholing en bijscholing, eerlijke arbeidsomstandigheden, adequate sociale bescherming en inclusie, en toegankelijke gezondheidszorg. De pijler dient als kompas voor een rechtvaardige transitie en zorgt ervoor dat niemand wordt achtergelaten. Naarmate de demografische veranderingen zich voltrekken, biedt de pijler een kader voor aanpassing van beleid, ondersteuning van gezinnen, bevordering van actief en gezond ouder worden en vervulling van de uiteenlopende behoeften van een veranderende beroepsbevolking en een vergrijzende samenleving, waarbij de beginselen van rechtvaardigheid en solidariteit tussen de generaties hoog worden gehouden.

5. Wij bevestigen in het licht van deze grote veranderingen het recht van iedereen op ongehinderde toegang tot hoogwaardige openbare diensten en diensten van algemeen belang, met inbegrip van sociale diensten en essentiële diensten, die cruciaal zijn voor zowel de sociale en territoriale samenhang als een duurzaam concurrentievermogen.
6. Wij herhalen dat economische en sociale vooruitgang nauw met elkaar verweven zijn, en dat de Europese pijler van sociale rechten onderdeel is van een bredere inspanning om een inclusiever en duurzamer groeimodel te realiseren en dat de pijler bijdraagt tot verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen. Dit komt de sociale en territoriale cohesie ten goede en helpt het concurrentievermogen van de EU te verbeteren, waardoor het voor bedrijven, met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en ondernemingen in de sociale economie, aantrekkelijker wordt om er te investeren en er hoogwaardige banen te scheppen. Nu de productiviteitsgroei in de EU stagneert en er aanhoudend een tekort is aan arbeidskrachten en vaardigheden met alle negatieve gevolgen voor het concurrentievermogen van de EU van dien, wijzen wij er andermaal op dat goed opgezette sociale hervormingen en investeringen een positief effect kunnen hebben op de economische groei, doordat zij het menselijk kapitaal vergroten en de productiviteitswinsten en het arbeidsaanbod vergroten, en tegelijkertijd bijdragen tot sociale vooruitgang.
7. In het licht van alle hierboven geschetste uitdagingen herinneren wij aan het belang van volledige omzetting en adequate uitvoering van de verschillende sinds 2017 overeengekomen initiatieven, en van doeltreffende monitoring op de blijvende effectiviteit van die initiatieven. Wij zijn ingenomen met de voor 2025 geplande evaluatie van het actieplan voor de pijler van 2021, die de basis zal vormen voor verdere maatregelen op EU-niveau ter verwezenlijking van de EU-doelstellingen voor 2030.

Handhaving van de sociale dialoog als pijler van democratie

8. Wij herhalen in overeenstemming met de Verklaring van Hertoginnedal dat een doeltreffende sociale dialoog op het niveau van de Europese Unie onontbeerlijk is als fundamenteel onderdeel van het Europees sociaal model en onze Europese democratie. De sociale dialoog leidt tot betere arbeidsomstandigheden en draagt bij tot onze gezamenlijke doelstelling om van de EU de beste plek te maken om te wonen, te werken en zaken te doen. Wij benadrukken dat de sociale dialoog en collectieve onderhandelingen belangrijke instrumenten blijven bij het vormgeven van de huidige transitie. Wij roepen op tot versterking van de Europese sectoroverschrijdende en sectorale sociale dialoog, tot onverminderde steun voor de sociale partners en hun overeenkomsten, en tot betrokkenheid van de sociale partners bij het EU-beleid,

onder meer in het kader van de groene transitie.

Versterking van de sociale partners en collectieve onderhandelingen

9. Wij herinneren aan het belang van de vrijheid van vergadering en vereniging, en het recht van werknemers en hun vertegenwoordigers op informatieverstrekking en raadpleging op hun werkplek, alsmede het recht op collectieve onderhandelingen en collectieve actie. Vakbonden en werkgeversorganisaties moeten passende bescherming genieten tegen elke vorm van inmenging door elkaar of elkaars vertegenwoordigers of leden bij hun oprichting, werking of bestuur.
10. Wij herhalen vastbesloten te zijn de prerogatieven ten volle te eerbiedigen en de rol van vakbonden en werkgeversorganisaties als de actoren voor de sociale dialoog te bevorderen.
11. Wij herinneren aan de bepalingen van de richtlijn betreffende toereikende minimumlonen, ten aanzien van het bevorderen van collectieve onderhandelingen en van geleidelijke vergroting van de dekking ervan. Wij kijken uit naar de aanstaande benoeming van een speciale gezant voor de Europese sociale dialoog binnen de Europese Commissie en naar het pact voor de Europese sociale dialoog.

Erkenning van de rol van het maatschappelijk middenveld

12. Wij erkennen de rol van het maatschappelijk middenveld, met name wat betreft beleid ter bestrijding van sociale en economische uitsluiting en ongelijkheid, en wat betreft beleid met gevolgen voor ondervertegenwoordigde en kwetsbare groepen. Wij hechten grote waarde aan de functie van het maatschappelijk middenveld in ons democratisch bestel en vinden dat de burgerruimte moet worden gevrijwaard, zodat kan worden voorzien in de behoeften van deze groepen en daarop gericht beleid efficiënt kan worden uitgevoerd.

Gelijke kansen en toegang tot de arbeidsmarkt

13. In alle lidstaten is er sprake van tekorten aan arbeidskrachten en van een mismatch tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden. Dit noopt tot verdere maatregelen om in overeenstemming met de tripartiete verklaring van Barcelona een leven lang leren te bevorderen. Het recht op hoogwaardig en inclusief onderwijs, opleiding en een leven lang leren, zoals vastgelegd in beginsel 1 van de Europese pijler van sociale rechten, is van essentieel belang om alle werkenden, werklozen en inactieven te helpen. Er moet actie worden ondernomen om dit recht te handhaven. Meer in het bijzonder benadrukken wij het belang van innovatief en hoogwaardig onderwijs en scholing voor iedereen. Wij zijn ingenomen met het momentum dankzij het Europees Jaar van de Vaardigheden en zullen vaardigheden als beleidsprioriteit handhaven en de vaardighedenagenda actualiseren.
14. Openbare diensten voor arbeidsvoorziening zijn essentieel om te voorzien in de behoeften van werkzoekenden en werkgevers en om hun doeltreffende en toegankelijke diensten te bieden die tot fatsoenlijk werk en gekwalificeerd personeel leiden en tegelijkertijd de inactiviteitsgraad verminderen. Wij onderstrepen opnieuw dat de kennis van deze diensten moet worden ingezet ter ondersteuning van het arbeidsmarktbeleid van de EU en de lidstaten, en roepen op tot verdere ondersteuning van hun vermogen om data en digitale technologieën te gebruiken. Wij benadrukken dat het onbenutte arbeidsmarktpotentieel ten volle moet worden ingezet, onder meer door met name voor langdurig werklozen, oudere werkenden, ondervertegenwoordigde groepen en groepen in kwetsbare situaties de toegang tot de arbeidsmarkt te verbeteren en door hen langer voor de arbeidsmarkt te behouden. In dit verband is er ook een rol voor particuliere arbeidsvoorzieningsdiensten weggelegd.
15. Wij zetten ons in het bijzonder in voor ondersteuning van en investeringen in onze jongeren, aangezien hun dynamiek, ondernemersgeest, talent en creativiteit in sterke mate mede bepalend zijn voor zowel de huidige als de toekomstige welvaart van Europa. Wij onderstrepen het belang van de versterkte jongerengarantie en van eerlijke stages en leerlingplaatsen.
16. Wij verbinden ons ertoe discriminatie in de samenleving en op de arbeidsmarkt – ook bij aanwerving – te bestrijden, en in te zetten op een Unie van gelijkheid. Wij roepen op om de antidiscriminatiestrategieën te evalueren en te bekijken of deze mogelijk moeten worden vernieuwd, met inbegrip van de strategieën die in 2025 aflopen, en om met behulp van een intersectionele aanpak het werk aan de EU-kaders voor gelijkheid, antidiscriminatie en racismebestrijding ter bestrijding van discriminatie op grond van geslacht, ras of etnische afkomst, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid te verdiepen. Wij herhalen in dit verband grote waarde te hechten aan bevordering van de gelijkheid, inclusie en participatie van de Roma.

17. Wij onderkennen de belangrijke vooruitgang bij het bevorderen van gendergelijkheid op EU-niveau, maar zijn van mening dat die inspanningen moet worden versterkt teneinde alle resterende belemmeringen voor gendergelijkheid weg te nemen en te waarborgen dat vrouwen hun rechten volledig kunnen uitoefenen. Wij roepen op tot verdere maatregelen op de gebieden van de strategie voor gendergelijkheid, alsmede de mogelijke vernieuwing daarvan, via een tweeledige aanpak die gendermainstreaming combineert met gerichte maatregelen en intersectionaliteit bevordert. Wij roepen ook op tot verdere maatregelen tegen gendersegregatie en tegen de genderkloof op het gebied van werkgelegenheid, beloning, pensioenen en zorg, en tot de nodige maatregelen om genderstereotypen uit te bannen. Wij roepen ook op tot vastberaden maatregelen ter bestrijding van alle vormen van geweld tegen vrouwen, huiselijk geweld en schadelijke genderstereotypen.

Billijke arbeidsvoorwaarden

18. Wij zijn vastbesloten de mogelijkheden die nieuwe technologieën en digitale ecosystemen met zich meebrengen voor innovatie, hogere productiviteit en concurrentievermogen ten volle te benutten. De opkomst van platformwerk, kunstmatige intelligentie en algoritmisch beheer van de dynamiek op de werkplek zorgt echter voor onzekerheid. Er zijn mogelijk verdere evaluaties en aanvullende maatregelen nodig om billijke arbeidsvoorwaarden te garanderen op gebieden die belangrijk zijn voor het digitale tijdperk, zoals telewerk, het recht om offline te zijn, de integratie van het beginsel dat de mens de uiteindelijke controle behoudt over artificiële intelligentie op de werkvloer, de regulering van algoritmisch beheer en informatieverstrekking aan en raadpleging van werknemers.

19. We streven ernaar meer mensen aan het werk te brengen, de productiviteit te verhogen en de arbeidsomstandigheden en het evenwicht tussen werk en privéleven te verbeteren, onder meer door middel van sociale dialoog en collectieve onderhandelingen. Wij benadrukken dat vaardigheden en kwalificaties binnen de EU op een interoperabele manier moeten worden erkend, ook die van onderdanen van derde landen. We nemen nota van het actieplan inzake tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden in de EU. Er zijn verdere stappen op EU- en nationaal niveau nodig, waarbij de sociale partners moeten worden betrokken, om dat actieplan uit te voeren. Wij nemen tevens nota van de mededeling “Demografische veranderingen in Europa: een toolbox voor actie”.

20. We zullen maatregelen treffen om eerlijke en doeltreffende arbeidsmobiliteit in de hele Europese Unie te bevorderen. Initiatieven om fraude en misbruik beter te kunnen opsporen, en uitbreiding van de capaciteit en van de grensoverschrijdende samenwerking tussen nationale arbeidsinspecties kunnen eveneens helpen de werk- en leefomstandigheden van onderdanen van de EU en derde landen verder te verbeteren, waarbij bijzondere aandacht moet worden besteed aan maatregelen op de gebieden van onderaanneming en uitzendwerk. Advisering en begeleiding van mobiel personeel en verbetering van de toegang tot informatie voor werkenden, ondernemingen en sociale partners moeten worden ondersteund. De komende evaluatie van de Europese Arbeidsautoriteit biedt een gelegenheid om na te denken over de verdere ontwikkeling, de rol en de bevoegdheden van die autoriteit.
21. Voor betere economische prestaties is het behouden en scheppen van banen in de Unie een belangrijke prioriteit, maar de kwaliteit van deze banen is evenzeer van belang. Fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden zijn cruciaal om werknemers aan te trekken en te behouden. Sterke collectieve onderhandelingen en toereikende en billijke lonen die inclusieve groei bevorderen en armoede onder werkenden voorkomen, zijn essentieel om het arbeidsaandeel van het inkomen te herstellen. Wij wijzen op de sleutelrol van de sociale partners op dit gebied.
22. Het versterken van collectieve onderhandelingen en sociale dialoog, alsook het bevorderen van de betrokkenheid van werknemers en het recht van werkenden en hun vertegenwoordigers op informatie, raadpleging en participatie, zijn van cruciaal belang voor een flexibele en inclusieve aanpassing aan de komende veranderingen op de Europese arbeidsmarkt en om werkenden en hun vertegenwoordigers in staat te stellen een actieve rol te spelen bij het anticiperen op en de omgang met de digitale en de groene transitie. In dit verband is wederzijds vertrouwen en samenwerking tussen werkgevers en werknemers en hun vertegenwoordigers van essentieel belang.
23. De sociale economie biedt een model voor sociale en economische ontwikkeling dat hoogwaardige, inclusieve en duurzame economische activiteiten kan leveren die het collectieve belang dienen. Wij erkennen de meerwaarde van de aanbeveling van de Raad over de ontwikkeling van voorwaarden voor een kader voor de sociale economie, ook in de context van het manifest van San Sebastián en de routekaart van Luik voor de sociale economie in de EU.
24. Wat gezondheid en veiligheid op het werk betreft, bevestigen wij opnieuw de “vision zero”-aanpak die gericht is op het voorkomen van arbeidsgelateerde sterfgevallen. Er kan verdere empirisch onderbouwde aanpassing van de desbetreffende regelgeving en kaders, met inachtneming van de rol van de sociale partners, worden overwogen teneinde beter rekening te kunnen houden met psychosociale risico's, bijvoorbeeld in verband met de digitale transitie, met inbegrip van negatieve gevolgen voor de geestelijke gezondheid. De preventie van specifieke gevaren door klimaatverandering, zoals hittestress en extreme

weersomstandigheden, moet worden aangemoedigd. Daarnaast is het van belang de vaststelling van minimumnormen voor gevaarlijke stoffen te versnellen en de ontwikkeling richting vervanging van die stoffen te bevorderen, met bijzondere aandacht voor de preventie van werkgerelateerde kanker. Wij maken nogmaals duidelijk dat de inspanningen om geweld en intimidatie op het werk te voorkomen, te verhelpen en uit te bannen, moeten worden voortgezet.

25. Uit de ervaring met het Europees instrument voor tijdelijke steun om het risico op werkloosheid te beperken in een noodtoestand (SURE) en de lopende evaluatie van dat instrument kan lering worden getrokken.
26. Wij benadrukken dat groot belang wordt gehecht aan het bevorderen van een goed evenwicht tussen werk en privéleven. Wij verbinden ons andermaal tot het verwezenlijken van de hernieuwde Barcelona-doelstellingen inzake voor- en vroegschoolse educatie en opvang, en herinneren aan het belang van investeringen in universeel toegankelijke, betaalbare en hoogwaardige kinderopvang, onder meer door professionalisering van het personeel en billijke arbeidsvoorwaarden te waarborgen. Het is van cruciaal belang dat de Europese kindergarantie verder wordt uitgevoerd en versterkt, onder meer door verbeterde monitoring.

Sociale bescherming en inclusie

27. Hoewel de financiële houdbaarheid van de pensioenstelsels moet worden gewaarborgd, zijn er tegelijkertijd ook verdere inspanningen nodig om de toereikendheid van de pensioenen te verbeteren. Een versterkte coördinatie op EU-niveau tussen de uitvoering van het verslag over de vergrijzing, het verslag over de toereikendheid van de pensioenen en het verslag over langdurige zorg zou een complementaire en samenhangende monitoring mogelijk maken.
28. Bij de aanpak van bestaande en toenemende behoeften in de gezondheidszorg en de langdurige zorg zijn een sterke nadruk op preventie en adequate, gelijke en betaalbare toegang tot zorg van cruciaal belang. Rekening houdend met de nationale context en de verdeling van bevoegdheden, kunnen maatregelen zich onder meer richten op de behoefte aan arbeidskrachten, met aandacht voor opleiding en arbeidsvoorwaarden, en steun voor collectieve onderhandelingen in de zorgsector.
29. Veranderingen op de arbeidsmarkt maken het des te noodzakelijker om de toereikendheid van de nationale socialebeschermingsstelsels te blijven verbeteren. Het is dan ook van cruciaal belang om sterker in te zetten op wederzijds leren, en de uitvoering van de aanbeveling van de Raad met betrekking tot de toegang tot sociale bescherming voor werknemers en zelfstandigen verder te monitoren, dit alles met inachtneming van de diversiteit van de nationale socialezekerheidsstelsels.
30. Om de coördinatie van de sociale zekerheid toekomstbestendig te maken, is meer rechtszekerheid, meer transparantie en meer samenwerking tussen de lidstaten nodig. Om de overdraagbaarheid van socialezekerheidsrechten binnen de Unie te waarborgen, onze socialezekerheidsstelsels gebruiksvriendelijker te maken voor mobiele burgers, werknemers en werkgevers, en om de handhaving te vergemakkelijken en illegale praktijken te bestrijden, dringen wij aan op verdere stappen om het systeem voor de elektronische uitwisseling van socialezekerheidsgegevens verder door te voeren en aan te vullen, en op een alomvattende visie op digitalisering.
31. Wij benadrukken dat uitvoering moet worden gegeven aan het recht op en de vrije toegang tot toegankelijke, betaalbare en hoogwaardige openbare diensten en diensten van algemeen belang voor iedereen. Rekening houdend met de nationale context benadrukken wij het belang van investeringen in hoogwaardige diensten met oog voor de specifieke behoeften van kwetsbare groepen.

32. De strijd tegen armoede en voor sociale inclusie is een kerndimensie van de Europese verzorgingsstaten. Om wezenlijke vooruitgang te boeken in de richting van het EU-kerndoel en het multidimensionale probleem van sociale uitsluiting aan te pakken, herinneren wij aan het belang van een geïntegreerde benadering van armoedebestrijding.
33. De uitvoering van de aanbeveling van de Raad over een toereikend minimuminkomen met het oog op actieve inclusie moet een rol spelen bij de verdere ontwikkeling en actualisering van sociale vangnetten op nationaal niveau die mensen in nood basisbescherming bieden en de daadwerkelijke uitoefening van hun rechten waarborgen, alsook de soepele overgang naar de arbeidsmarkt faciliteren voor mensen die kunnen werken.
34. Om de rechten van personen met een handicap te eerbiedigen en te bevorderen overeenkomstig het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (UNCRPD), moeten verdere stappen worden gezet om het gehandicaptenperspectief in al het EU-beleid te integreren en om een ambitieuze tweede fase van de strategie inzake de rechten van personen met een handicap te ontwikkelen.
35. Voor mensen met geestelijke gezondheidsproblemen kunnen we voortbouwen op de alomvattende aanpak van geestelijke gezondheid.
36. Dakloosheid blijft in veel lidstaten een probleem, net als de betaalbaarheid en toegankelijkheid van huisvesting, met name in stedelijke gebieden, energiearmoede en de hoge kosten van levensonderhoud. Verschillende groepen mensen hebben hieronder te lijden, maar mensen met een laag inkomen worden het ergst geraakt. Dit vraagt om geïntegreerde strategieën en follow-up. Rekening houdend met de nationale bevoegdheden is blijvende actie nodig op het gebied van toegankelijke, efficiënte, groene en betaalbare sociale huisvesting om te voorzien in de huisvestingsbehoeften van iedereen, om dakloosheid uit te bannen en een “eerst een huis”-aanpak te bevorderen. Wij erkennen het belang van het Europees platform voor de bestrijding van dakloosheid.

Governance

37. Wij herhalen dat het Europees Semester met zijn economische en sociale aspecten een belangrijk kader moet blijven voor het monitoren van de uitvoering van de pijler, onder meer middels het sociale scorebord, voor het in kaart brengen van risico's voor opwaartse sociale convergentie en voor het meten van de vooruitgang met de verwezenlijking van de EU- en nationale doelstellingen inzake werkgelegenheid, vaardigheden en armoedebestrijding voor 2030.
38. Wij benadrukken dat de werkzaamheden voor een gemeenschappelijke visie op sociale investeringen moeten worden voortgezet. Wij moeten het potentieel van het vaardigheden-, arbeidsmarkt- en sociaal beleid voor economische groei, productiviteit en concurrentievermogen ten volle benutten.
39. Er zijn hernieuwde inspanningen nodig om de empirisch onderbouwde beleidsvorming te verbeteren. Naast het aanbieden van meer mogelijkheden voor wederzijds leren, herinneren wij eraan dat het belangrijk is om gemeenschappelijke beleidslijnen te ontwikkelen over het gebruik van effectbeoordelings- en evaluatie-instrumenten. Voorts benadrukken wij dat moet worden geïnvesteerd in tijdigere geharmoniseerde EU-, nationale en subnationale statistieken en dat de toegang tot gegevens voor beleidsvormings- en evaluatiedoeleinden moet worden vergemakkelijkt, waarbij de naleving van de regelgeving inzake gegevensbescherming wordt gewaarborgd.
40. Wij roepen op de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten in alle relevante beleidsterreinen te integreren. Het waarborgen van beleidssynergieën is van cruciaal belang voor het opzetten van een hoogwaardig en efficiënt systeem door te investeren in mensen. Om ervoor te zorgen dat beleidsmaatregelen op allerlei gebieden armoede of ongelijkheid niet verergeren, herinneren wij eraan dat het belangrijk is het gebruik van verdelingseffectbeoordelingen te versterken. Wij pleiten voor duurzame overheidsopdrachten, ook om collectieve onderhandelingen te bevorderen. In dit licht kunnen de richtlijnen inzake overheidsopdrachten worden geëvalueerd, waarna er zo nodig verdere stappen kunnen worden ondernomen.
41. Bij het externe optreden van de EU, onder meer via haar handelsbeleid, moet rekening worden gehouden met de Europese pijler van sociale rechten en internationale arbeidsnormen. Met het oog op de uitbreiding van de EU is nauwere samenwerking met kandidaat-lidstaten door hen te helpen het sociaal acquis uit te voeren en door opwaartse sociale convergentie te bevorderen van wezenlijk belang. Ondersteuning en bevordering van de sociale dialoog, de sociale partners en collectieve onderhandelingen in de toetredingslanden zijn eveneens noodzakelijk. Wij zullen eveneens verder samenwerken met de buurlanden van de EU, onder meer via de Unie voor het Middellandse Zeegebied.

42. De EU moet bij de bevordering van de sociale rechten nauwer samenwerken met de Raad van Europa en het Europees Sociaal Handvest bevorderen.
43. Wij bevestigen andermaal onze gehechtheid aan de Internationale Arbeidsorganisatie, onder meer wat betreft de vaststelling van wereldwijde normen, en de waarden van de Internationale Arbeidsorganisatie. Wij zijn verheugd over de deelname van de Europese Commissie, het Europees Economisch en Sociaal Comité en enkele lidstaten aan de wereldwijde coalitie voor sociale rechtvaardigheid.

Gedaan te Terhulpen, België, op 16 april 2024.

Roberta Metsola,
voorzitter van het Europees Parlement

Ursula von der Leyen,
voorzitter van de Europese Commissie

Oliver Röpke,
voorzitter van het Europees Economisch en Sociaal Comité

Alexander De Croo,
premier van het Koninkrijk België
namens het Koninkrijk België, de Republiek Bulgarije, de Tsjechische Republiek,
het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, de Republiek Estland,
Ierland, de Helleense Republiek, het Koninkrijk Spanje, de Franse Republiek, de
Republiek Kroatië, de Italiaanse Republiek, de Republiek Cyprus, de Republiek
Letland, de Republiek Litouwen, het Groothertogdom Luxemburg, Hongarije, de
Republiek Malta, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Polen, de
Portugese Republiek, Roemenië, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek,
de Republiek Finland

Pierre-Yves Dermagne,
vice-eersteminister van het Koninkrijk België

Frank Vandenbroucke,
vice-eersteminister van het Koninkrijk België

Esther Lynch,
secretaris-generaal van het Europees Verbond van Vakverenigingen

Valeria Ronzitti,
secretaris-generaal van SGI Europe

Véronique Willems,
secretaris-generaal van SMEunited

Heather Roy,
voorzitter van het Sociale platform